

**HET
VERDRAG
VAN
LISSABON**

Nederland

Foto: Hollandse Hoogte

Europa hoort bij Nederland. Voor onze welvaart, veiligheid en duurzaamheid is samenwerking met andere landen nodig. Andere zaken kunnen we beter in Nederland zelf regelen. Nu de Europese Unie 27 lidstaten heeft, is het nodig om de manier waarop we samenwerken in een nieuw verdrag vast te leggen. Deze folder geeft kort uitleg over het Verdrag van Lissabon, dat hiervoor is opgesteld.

WAAROM HET VERDRAG VAN LISSABON?

De samenwerking tussen landen in de Europese Unie wordt al meer dan 50 jaar geregeld in verdragen. De verdragen moeten van tijd tot tijd worden gemoderniseerd. Het Verdrag van Lissabon is de meest recente aanpassing. Die is nodig omdat de Europese Unie de laatste jaren gegroeid is van 15 naar 27 lidstaten, maar ook om goed duidelijk te maken waar Nederland zelf over beslist en waar samenwerking in Europa nodig is.

De Nederlandse regering vindt het Verdrag een goede basis voor de toekomst. Het doet recht aan de zorgen en wensen die schuilgingen achter het 'nee' van Nederlanders bij het referendum over de Europese Grondwet in 2005.

Door het Verdrag zullen de Europese landen beter in staat zijn om samen grote grensoverschrijdende uitdagingen aan te gaan. Voorbeelden hiervan zijn klimaatverandering, milieuproblemen, economische concurrentie van buiten Europa en migratie, maar ook de aanpak van grensoverschrijdende criminaliteit en terrorisme. De rechten van burgers zijn verbeterd. Het Verdrag versterkt daarnaast

de democratische controle en de betrokkenheid van de burgers. Voor Nederlanders is ook belangrijk dat het Verdrag geen grondwettelijk karakter heeft gekregen. Anders zou het de ambitie uitstralen dat Europa een 'staat' was geworden. Het Verdrag van Lissabon is daarmee een 'gewoon' verdrag om de samenwerking tussen Europese landen te verbeteren.

WAT ZIJN DE BELANGRIJKSTE AANPASSINGEN IN HET VERDRAG VAN LISSABON?

- De verdeling van bevoegdheden tussen de EU en de lidstaten wordt duidelijker, waardoor beter wordt vastgelegd wat de EU regelt en wat zij niet regelt.
- Expliciet wordt vastgelegd dat lidstaten diensten van algemeen belang, zoals pensioenfondsen en woningbouwcorporaties, zelf blijven regelen, zonder Europese bemoeienis.
- De wijze waarop de EU werkt wordt vereenvoudigd. Hierdoor kunnen beter en sneller besluiten worden genomen. De Europese Raad van staatshoofden en regeringsleiders krijgt een vaste voorzitter. Ook wordt de Europese Commissie kleiner en slagvaardiger, waarbij alle lidstaten - groot en klein - even vaak een commissaris mogen leveren.
- De rol van nationale parlementen (onze Tweede en Eerste Kamer) bij de Europese besluitvorming wordt versterkt.
- Ook de rol van de direct gekozen leden van het Europees Parlement neemt toe, bijvoorbeeld bij het vaststellen van de Europese begroting.
- Een burgerinitiatief wordt geïntroduceerd, waarmee één miljoen burgers de Europese Commissie kunnen verzoeken initiatieven te nemen.
- De voorwaarden voor toetreding van nieuwe landen tot de EU worden in het Verdrag verankerd.
- De Europese samenwerking om klimaatverandering tegen te gaan wordt versterkt.
- De samenwerking in de strijd tegen grensoverschrijdende criminaliteit zoals terrorisme, drugs- en mensenhandel, wordt verbeterd.
- De mogelijkheden van de EU om een krachtig gemeenschappelijk buitenlandbeleid te voeren worden versterkt, onder andere door de benoeming van een Hoge Vertegenwoordiger voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid, die ook lid is van de Europese Commissie. Hierdoor worden buitenlands beleid en de middelen om dat beleid uit te voeren beter op elkaar afgestemd.

WAAROM IS HET VERDRAG VAN LISSABON BELANGRIJK VOOR NEDERLAND?

Samenwerking met de landen om ons heen is voor een land als Nederland van groot belang voor de welvaart. Onze huidige welvaart en goede economische prestaties zijn voor een groot deel te danken aan nauwe samenwerking in Europa.

Met het nieuwe Verdrag kunnen de Europese landen beter samenwerken aan het oplossen van problemen die niet bij de grens ophouden, zoals klimaatverandering en veiligheid. Het nieuwe Verdrag bepaalt ook waarvoor we Europa niet nodig hebben. Ook dit is belangrijk voor Nederland. Op sommige terreinen is het immers effectiever en efficiënter als lidstaten zelf op nationaal, regionaal of lokaal niveau verantwoordelijk blijven. Het nieuwe Verdrag maakt de bevoegdheden duidelijk en zal de Europese Unie democratischer en slagvaardiger maken. Een democratischer en efficiënter Europa is in het belang van de Nederlandse bevolking.

HET VERDRAG VAN LISSABON REGELT DAT:

het Europees Parlement en de nationale parlementen meer democratische controle op het beleid kunnen uitoefenen;

mondiale problemen samen kunnen worden aangepakt;

het duidelijker is waar de EU precies wel en niet over gaat;

de EU efficiënter gaat werken en sneller tot besluitvorming kan komen;

bij beslissingen over EU-uitbreiding duidelijke voorwaarden gelden.

HET VERDRAG VAN LISSABON LEIDT ER NIET TOE DAT:

Nederland geen meester meer is over de inrichting van ons zorg- en welzijnsbeleid;

wij de zeggenschap over de inzet van het Nederlandse leger overdragen aan de EU;

we ons eigen belastingstelsel niet meer zouden kunnen inrichten;

Europa langzaam een staat wordt, met grondwet en al.

IS HET VERDRAG VAN LISSABON HETZELFDE ALS DE EUROPESE GRONDWET?

Nee, het Europees Grondwettelijk Verdrag is van tafel. In Nederland is daar in 2005 een referendum over gehouden, waarin bleek dat een meerderheid van de Nederlandse bevolking geen Europese Grondwet wilde. Het Verdrag van Lissabon is een 'gewoon' verdrag, net als eerdere verdragen, zoals dat van Maastricht, Amsterdam en Nice; een overeenkomst met andere Europese landen om de samenwerking in goede banen te leiden. Daarbij zijn uiteraard wel verbeteringen in democratie en slagvaardigheid uit het Grondwettelijk Verdrag overgenomen. Nederland heeft zich daarvoor ook ingezet.

WANNEER TREEDT HET VERDRAG VAN LISSABON IN WERKING?

Het nieuwe Verdrag moet eerst door alle 27 landen officieel worden goedgekeurd. Dat is het zogenaamde ratificatieproces. In Nederland besluit het parlement over verdragen die Nederland met andere landen sluit. De Eerste en Tweede Kamer hebben in 2008 met ruime meerderheid vóór dit verdrag gestemd.

MEER WETEN?

Wilt u meer weten over Europa en Nederland en het Verdrag van Lissabon? Ga dan naar **www.europahoortbijnederland.nl**. Daar vindt u de hele tekst van het Verdrag, zowel in de officiële versie als in een publieksoverzichtelijke uitgave.

